

Verkiezingsprogramma D66 Hilversum
2026-2030

Het kan wél

Het kan wél

Voorwoord

We staan aan het begin van de nieuwe gemeente Hilversum, een geweldige plek om te wonen, te leven en plezier te hebben. Door de fusie van Hilversum en Wijdmeren ontstaat een gemeente die de kracht van stad en dorp verenigt. Prachtige groene natuur en het unieke plassegebied zorgen – samen met de sterke gemeenschap – voor een goede basis voor ondernemers en inwoners om er iets moois van te maken.

Samen Sterker. Zo noemden de gemeenten Hilversum en Wijdmeren het voorstel om samen verder te gaan, en daar geloof ik in. Dit programma is geschreven voor de nieuwe gemeente: voor Hilversum en voor alle dorpen, wijken en buurten van Wijdmeren. Waar we in deze tekst “Hilversum” schrijven, bedoelen we die hele nieuwe gemeente. De komende jaren moeten we dat samen gaan waarmaken.

Het samengaan biedt enorme kansen om dingen beter, slimmer en sneller te kunnen doen. Dat is nodig, want de overheid en haar inwoners lopen vast in de vele regels. Inwoners voelen zich daardoor niet altijd voldoende gehoord en betrokken. Daar is dus werk aan de winkel!

We werken de komende jaren dan ook aan een gemeente die transparant is, haar afspraken nakomt en vertrouwt op de kracht van inwoners om ook zelf dingen op te lossen. In veel dorpen en buurten laten we al jaren zien dat dit prima kan.

De afgelopen vier jaar zijn we als D66-fractie actief alle wijken en buurten van Hilversum langsgegaan om met bewoners in gesprek te gaan, en zochten onze Wijdemeerse collega's de inwoners van de dorpen op: op de jaarmarkt, tijdens werkbezoeken en gewoon op straat. Dat heeft veel opgeleverd. Veel mensen zijn tevreden met hun wijk en hoe het gaat, maar we hoorden ook wat beter kan. Ben je benieuwd wat wij specifiek willen bereiken in jouw dorp, buurt of wijk? **Kijk dan op <https://d66.nl/hilversum>**

In dit verkiezingsprogramma lees je onze visie voor de nieuwe gemeente. Ik ben er trots op: het staat boordevol concrete plannen en maatregelen om het nieuwe Hilversum een vliegende start te geven.

We gaan graag aan de slag, samen met onze inwoners en de andere partijen, om te zorgen voor voldoende en fijne woningen voor iedereen, goede scholen voor onze kinderen en leerkrachten, en een toekomstbestendige gemeente.

Want als we het willen, dan kan het wél!

Jarno Deen

Lijsttrekker D66 Hilversum

Inleiding

Dit is het verkiezingsprogramma van D66 voor alle inwoners van Ankeveen, Breukeleveen, 's-Graveland, Kortenhoef, Loosdrecht (Nieuw en Oud), Nederhorst den Berg en alle wijken van Hilversum. Een programma met veel aandacht voor de fusie van de gemeente Hilversum met de gemeente Wijdmeren per januari 2027.

De afgelopen maanden hebben de fracties van Hilversum en Wijdmeren nauw samengewerkt om kennis en ideeën uit te wisselen. Dit heeft geresulteerd in een lange wensenlijst vol geweldige ambities. Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn, aangezien het gemeentelijk budget onder druk staat. D66 heeft oog voor deze situatie en staat daarom voor heldere keuzes en verstandig financieel beleid.

We kiezen voor bouwen en ontwikkelen, maar ook voor duurzaamheid en innovatie. We willen een gezonde, leefbare en veilige gemeente voor iedereen, met ruimte voor verenigingen en vrijwilligersinitiatieven. Ook verliezen we onze jongeren en ondernemers niet uit het oog. We kiezen voor een eerlijke overheid die luistert naar haar inwoners en vertrouwt op de eigen kracht van mensen. Maar bovenal willen we een levendige nieuwe gemeente.

De samenvoeging van Hilversum en Wijdmeren biedt de kans om niet simpelweg twee gemeenten bij elkaar te voegen, maar een nieuwe, sterke gemeente te bouwen. Een gemeente waarin de kracht van de stad en de kwaliteiten van de dorpen en het buitengebied elkaar aanvullen. De nieuwe gemeente moet leren van wat in Hilversum en Wijdmeren al goed werkt en tegelijkertijd durven vernieuwen waar dat nodig is. Samen sterker betekent voor ons: de eigenheid van buurten en dorpen behouden én de kracht van het geheel benutten.

Een sterke gemeente begint in sterke buurten. In Hilversum en Wijdmeren weten mensen elkaar vaak al goed te vinden: in de straat, bij de sportvereniging, op school, in het buurthuis of als vrijwilliger. Dat sociale weefsel is van onschatbare waarde. Wij willen ruimte geven aan inwoners om zelf initiatief te nemen en verantwoordelijkheid te pakken voor hun buurt. De gemeente moet daarbij niet alles overnemen, maar dichtbij zijn, luisteren en helpen waar dat nodig is. Zo bouwen we aan buurten waarin mensen naar elkaar omkijken, waarin iedereen mee kan doen en waarin inwoners niet tegenover de gemeente staan, maar samen met de gemeente werken aan hun leefomgeving. Samen sterker betekent: de kracht die al in buurten zit, groter maken.

Politiek gaat voor ons niet alleen over besluiten nemen, maar vooral over samen oplossen vinden. Dat vraagt om constructieve politiek: minder vanuit tegenstellingen, meer vanuit wat we samen willen bereiken. We betrekken inwoners eerder, luisteren voordat plannen worden gemaakt en geven ruimte aan ideeën uit de samenleving. Ook bij verschil van mening blijven we in gesprek en nemen we elkaar serieus. Politiek mag scherp zijn, maar moet altijd gericht zijn op wat werkt voor inwoners. Samen sterker betekent voor ons: niet óver mensen praten, maar mét mensen en met elkaar werken aan oplossingen.

Door de samenvoeging ontstaat qua oppervlakte één van de grootste gemeenten van Noord-Holland. Een nieuwe fase voor Hilversum, volop kansen voor meer natuur, meer woningen en betere kansen voor onze jeugd. Daar gaan we samen voor!

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	4
1. Goed wonen in de gemeente Hilversum	8
1.1 Meer woningen voor iedereen	9
1.2 Slim omgaan met ruimte voor wonen	10
1.3 Bouwen voor een volgende generatie	11
2. Sterke buurten maak je samen	14
2.1 Veiligheid op elke plek	15
2.2 Meer groen en minder steen	16
2.3 Ruimte om te ontmoeten, spelen en bewegen	17
2.4 Cultuur brengt mensen samen	18
2.5 Goed omgaan met ons erfgoed	19
2.6 Iedereen in beweging	20
3. Iedereen kan leren, groeien en meedoen	22
3.1 Goed onderwijs voor iedereen	23
3.2 Jeugd en gezinnen centraal	25
3.3 Gezond leven en goede zorg	26
3.4 Bestaanszekerheid voor iedereen	27
3.5 Meedoen vanaf dag één	28
3.6 Inclusie en diversiteit staan voorop	29
4. Klaar voor de toekomst: groen en bereikbaar	30
4.1 De energietransitie versnellen	31
4.2 Natuur versterken	33
4.3 Bereikbaar voor iedereen	35
5. Ruimte voor werken en ondernemerschap	38
5.1 Ondernemen moet makkelijker met minder regels	39
5.2 Een sterke en aantrekkelijke mediastad	40
5.3 Recreatie en toerisme als economische kracht	41
5.4 Samen werken aan een sterke lokale economie	42
5.5 Werk voor iedereen	43

6. Een sterke gemeente, transparant en dichtbij	44
6.1 Inwoners hebben invloed	45
6.2 Een overheid die begrijpelijk is	46
6.3 Een sterke democratie en goed bestuur	46
6.4 Technologie in dienst van mensen	48
6.5 Een sterke gemeentelijke organisatie	49
7. Financiële koers: eerlijk, degelijk en ambitieus	50
7.1 Eerlijke lokale lasten	51
7.2 Degelijke spelregels voor onze uitgaven	52
7.3 Ambitieuze en houdbare investeringen in de toekomst	53
Colofon	55

Hoofdstuk 1

Goed wonen in de gemeente Hilversum

Goed wonen in de gemeente Hilversum

Een betaalbare en passende woning vinden wordt steeds moeilijker. Of je nu starter of senior bent, of een gezin hebt: D66 wil dat je een passende woning vindt. Daarom bouwen we meer woningen, benutten we de bestaande woningvoorraad en de ruimte binnen de dorpen en de wijken slimmer, en stimuleren we doorstroming. Wat we bouwen moet bovendien bijdragen aan een groene en toekomstbestendige gemeente.

1.1 Meer woningen voor iedereen

Een woning is meer dan een dak boven je hoofd. Het is de basis om een leven op te bouwen, dichtbij familie, vrienden, werk en voorzieningen. Toch ervaren steeds meer inwoners dat het vinden van een passende woning moeilijk is geworden. Jongeren blijven noodgedwongen langer thuis wonen, alleenstaanden en startende gezinnen zoeken steeds langer naar een betaalbare woning, en ouderen vinden geen geschikte woning om door te stromen. Het aanbod sluit nog steeds niet goed aan op de vraag.

Daarom gaan we voor:

- **Meer woningen, eerlijk verdeeld.**

D66 kiest voor betaalbare woningen voor jong en oud. We kiezen voor gemengde wijken en bouwen bij waar het kan, met speciale aandacht voor doelgroepen die nu extra moeilijk aan een woning komen. Bij nieuwe projecten staat D66 voor voldoende (blijvend) betaalbare en levensloopbestendige woningbouw: sociale huur, middenhuur en betaalbare koop. Van alle nieuwe woningen bestaat ten minste 33% uit sociale huur, gerealiseerd door woningcorporaties. Zij krijgen ook een grotere rol bij het realiseren van middenhuurwoningen.

- **Regie op particuliere huurwoningen.**

Particuliere verhuurders en beleggers zijn belangrijke spelers op de woningmarkt. We willen afspraken maken over het behoud en de toewijzing van hun huurwoningen (middenhuur en sociale huur), ook aan aandachtsgroepen en urgenten. Iedere betaalbare huurwoning is er één. We maken meer werk van het meldpunt Goed Verhuurderschap, zodat huurders die in de knel komen dit beter weten te vinden.

- **Gerichte woningbouw voor kleine huishoudens.**

Starters brengen vernieuwing, energie en creativiteit in onze gemeente. De woningnood maakt het lastig voor jong talent om hier te blijven of hier te komen wonen. Ook oudere alleenstaanden zoeken een goede, betaalbare kleinere woning. We zetten daarom in op woningen die geschikt zijn voor kleine huishoudens en starters, zoals meer hoogbouw dichtbij OV-knooppunten, bijvoorbeeld bij Sportpark.

- **Doorstroming bevorderen.**

We bouwen voor ouderen, het liefst in hun eigen wijk. Daardoor komen gezinswoningen vrij voor starters en gezinnen. We maken hierover nieuwe prestatieafspraken met woningcorporaties. We zetten instrumenten in zoals wooncoaches en stimuleringsmaatregelen: voorrang, tijdelijk lagere huur, hulp bij het regelen van de verhuizing en een 1-op-1-ruilmogelijkheid. Deze instrumenten moeten structureel worden ingezet, waarbij wooncoaches ook mensen met een eigen woning kunnen helpen om door te stromen naar een beter geschikte woning.

- **Bouwen aan een zorgzame buurt.**

Als je je thuisvoelt in een wijk of dorp, wil je daar graag blijven wonen, ook als je zorg nodig hebt. Daarom bouwen we op maat en reserveren we bij nieuwbouw bewust een deel van de woningen voor mensen uit de gemeente zelf, bij voorkeur uit de eigen wijk of het eigen dorp. Zo versterken we gemeenschapszin, sociale netwerken en Zorgzame Buurten.

- **Wonen voor iedereen.**

We willen woonruimte voor iedereen, dus ook voor nieuwkomers. Voor spoedzoekers, die door omstandigheden nú een woning nodig hebben. Voor mensen die voor hun werk hier moeten wonen. De woningnood vraagt om flexibele woonvormen die snel te realiseren zijn, desnoods op een tijdelijke locatie. Het Circusterrein is daarvan een goed voorbeeld, maar kleinere locaties kunnen ook. Iedere woning is er één.

- **Maatwerk per dorp en wijk.**

Elke wijk en elk dorp heeft een eigen karakter en een eigen woonopgave. Wat in het centrum van Hilversum past, past niet vanzelf in Kortenhoef of Ankeveen. Daarom brengen we per kern in kaart wat er nodig is, voor nieuwbouw én bestaande bouw. Die keuzes leggen we vervolgens concreet vast in het Volkshuisvestingsprogramma dat de gemeente moet opstellen.

1.2 Slim omgaan met ruimte voor wonen

D66 wil jaarlijks minimaal 400 woningen toevoegen. Dat kan alleen als we slimmer omgaan met de krappe ruimte die we hebben. Te vaak vertragen regels en procedures juist de initiatieven die we nodig hebben. Daarom geven we meer ruimte aan slimme woonoplossingen, nemen we sneller besluiten en betrekken we woningzoekenden vanaf het begin bij nieuwe plannen. Zo bouwen we sneller, voor meer inwoners.

Daarom gaan we voor:

- **Slimmer woningen toevoegen.**

We passen regels aan, benutten de mogelijkheden van nieuwe regelgeving optimaal en schrappen onnodige regels. Veel kansen liggen in gebouwen die er al zijn: wonen boven winkels, optoppen en transformatie naar wonen maken we sneller mogelijk. Daarnaast willen we:

- hospitaoverhuur stimuleren, zodat starters en studenten sneller aan woonruimte komen, en daarbij gebruikmaken van de mogelijkheden die het Rijk biedt;
 - het splitsen van woningen eenvoudiger maken en woningdelen stimuleren, mits de leefbaarheid behouden blijft;
 - ruimte maken voor innovatieve woonvormen zoals flexwoningen, modulaire woningen, familiewoningen en knarrenhofjes.
- **Leegstand aanpakken.**
D66 wil dat leegstaande gebouwen weer snel betekenis krijgen voor onze gemeente. We controleren actief op leegstand en gaan in gesprek met eigenaren van langdurig leegstaande panden. De bestaande aanpak evalueren we en scherpen we aan waar nodig. Met tijdelijke verhuur, creatieve herbestemming en flexibele woonvormen zetten we lege panden weer in gebruik — samen met ontwikkelaars en eigenaren, zodat leegstand een kans wordt in plaats van een probleem.
 - **Tempo maken met lopende gebiedsontwikkelingen.**
Grote projecten als het Stationsgebied, Nederhorst Noord, Ter Syde en Sportpark lopen al lang. We kijken naar versnellingsmogelijkheden en naar optimalisatie van het aantal en type woningen. Dat betekent ook keuzes maken: sommige ontwikkelingen komen mogelijk later aan de beurt. Met vliegveld Hilversum gaan we in gesprek over meer woningen rond het vliegveld, bijvoorbeeld door de start- en landingsbanen aan te passen.
 - **Woningzoekenden een stem geven.**
Bij nieuwbouwprojecten horen we te vaak alleen omwonenden en te weinig woningzoekenden. D66 wil dat veranderen en heeft zich ingezet om een raad voor woningzoekenden voor Hilversum in te stellen. Wie dringend een woning zoekt, verdient een stem in een gesprek dat zo bepalend is voor de eigen toekomst. Daarom betrekken we starters, jonge gezinnen en mensen zonder eigen plek actief bij participatie. Inspraak gaat niet alleen over bezwaren, maar ook over kansen.

1.3 Bouwen voor een volgende generatie

Als we binnen de stad of het dorp bouwen, moeten we dat goed doen. Wat we nu bouwen, staat er over vijftig jaar nog. We nemen daarom als uitgangspunt dat bij bouwprojecten altijd minstens twee generaties vooruit wordt gedacht: wat we bouwen is levensloopbestendig en geschikt voor verschillende doelgroepen. Bovendien zorgen we dat gebouwen mee kunnen bewegen met een veranderend klimaat en veranderend gebruik.

Daarom gaan we voor:

- **Meer groen tegen hittestress.**

We zorgen voor verkoeling in elke straat door voldoende schaduw te creëren en bomen en struiken te planten. We ontwerpen volgens de 3-30-300-methode: elke inwoner kan vanuit huis ten minste drie bomen zien, 30% van de straat wordt bedekt door schaduw van bomen, en binnen 300 meter is een groene plek om te wandelen, spelen of ontspannen. Bewonersinitiatieven die hieraan bijdragen kunnen op ondersteuning van de gemeente rekenen. Antwerpen en Parijs zijn met hun tuinstraten een belangrijke inspiratiebron.

- **Afspraken met woningcorporaties.**

We verwachten van woningcorporaties dat zij de woningen van hun huurders zo snel en goed mogelijk isoleren. Dat levert meer wooncomfort en een lagere energierekening op voor de bewoners. Ook willen we met corporaties afspraken maken over de aanleg van zonnepanelen op daken en, waar mogelijk, vergroening van panden, bijvoorbeeld door groene daken.

- **Leefbare en toekomstbestendige monumenten.**

Regels rondom welstand, monumenten en beschermde stads- en dorpsgezichten mogen verduurzaming en leefbaarheid van een gebouw niet onnodig blokkeren. We willen meer vertrouwen leggen bij bewoners om hun woning aan te passen aan de huidige tijd. We kijken daarom scherp naar de hoeveelheid regels en eisen, zodat verduurzaming, fietsenschuurtjes en aanpassingen voor bijvoorbeeld mantelzorg beter mogelijk worden.

- **Stadsbouwmeester van de toekomst.**

Een toekomstbestendige ontwikkeling gaat om het vinden van de juiste balans: tussen bouwen en groen, tussen bereikbaarheid en leefbaarheid, tussen woningaanbod en woningvraag, tussen nieuwbouw en transformatie, en tussen ruimte voor vooruitgang en behoud van karakter. Diverse gebieden (1221, stationsgebied en Sportpark) hebben een aparte supervisor, maar voor heel Hilversum bestaat deze rol niet. We willen onderzoeken of een stadsbouwmeester van de toekomst kan bijdragen aan meer regie op de ontwikkeling van de hele gemeente.

- **Klimaatneutrale bouw.**

We gaan steviger inzetten op houtbouw en biobased bouwen, en zoeken naar mogelijkheden om plannen die dit goed meenemen te stimuleren.

- **Circulair bouwen.**

D66 wil toe naar een volledig circulaire bouw. Wie bij de bouw al rekening houdt met hergebruik, maakt het veel makkelijker om materialen bij sloop opnieuw in te zetten. De gemeente geeft het goede voorbeeld in haar eigen projecten en aanbestedingen, en stimuleert ontwikkelaars om hetzelfde te doen.

- **Vooruitkijken naar de woningbouw van morgen.**

De woningnood van morgen lossen we vandaag op. Omdat woningbouwprojecten vaak tien jaar of langer duren, brengt D66 nu al mogelijke locaties voor de komende 25 jaar in beeld. We onderzoeken kansen in de hele gemeente, zodat ook toekomstige generaties hier een woning kunnen vinden; inclusief tijdelijke locaties en transformatie van bestaande panden. In de dorpen kijken we naar "een straatje erbij": kleinschalige uitbreiding aan de rand van de kern, passend bij het dorpse karakter.

Locaties in beeld voor de lange termijn

We brengen potentiële locaties in beeld die passen bij het karakter van de dorpen en wijken en bij de kwaliteit van het landschap. Ook kleinere locaties zijn daarbij de moeite waard: iedere woning telt.

We verkennen onder meer:

- het vliegveld en de omliggende gebieden;
- Nederhorst Noord;
- woningen boven winkelgebieden (zoals Hilvertshof) en scholen;
- tankstations die straks geen fossiele brandstof meer verkopen;
- parkeerterreinen in Kerkelanden;
- herontwikkeling van bedrijventerreinen zoals de Middenweg, Achter Vitus, de Kleine Drift en de locatie van het GAD-scheidingsstation.

Niet iedere locatie zal uiteindelijk geschikt blijken. Soms zijn aanvullende voorwaarden nodig, soms wegen andere belangen zwaarder. Juist daarom willen we vroegtijdig verkennen wat er mogelijk is. Door inwoners vanaf het begin te betrekken ontstaat ruimte voor een open gesprek over kansen, zorgen en randvoorwaarden. Zo maken we samen weloverwogen keuzes.

Hoofdstuk 2

Sterke buurten maak je samen

Sterke buurten maak je samen

Het nieuwe Hilversum is een gemeente waarin stedelijke dynamiek en landelijke rust elkaar versterken, en waarin iedere kern met zijn eigen identiteit bijdraagt aan het geheel. Een prettige buurt ontstaat niet vanzelf; overal maken inwoners samen het verschil. D66 wil die kracht versterken met veilige straten, meer groen en ruimte voor ontmoeting, sport en cultuur. Zo bouwen we aan buurten waar je prettig woont, leeft en samen kunt komen.

2.1 Veiligheid op elke plek

Een fijne buurt begint met veiligheid. Iedereen moet zich vrij en veilig voelen op straat, thuis, op school en tijdens het uitgaan. Veiligheid gaat niet alleen over handhaving, maar ook over preventie, ontmoeting en het versterken van gemeenschappen. D66 kiest voor een aanpak die overlast en criminaliteit tegengaat, zonder de vrijheid van inwoners uit het oog te verliezen.

Daarom gaan we voor:

- **Veilig op straat en in de buurt.**

Iedereen moet zich veilig voelen op straat, overdag en 's avonds. Meldingen van rommel, overlast en onveilige situaties moeten snel worden opgepakt, en het melden daarvan moet zo eenvoudig mogelijk zijn. Initiatieven zoals 'Ben je oké?' helpen om dit zichtbaar te maken. We handhaven steviger op snelheid, ook op 30 km/uur. Dit moet bij de politie prioriteit krijgen in het nieuwe Integraal Veiligheidsplan. Daarnaast pakken we gevaarlijk verkeersgedrag en foutparkeren strenger aan. Ook op het water zorgen we voor betere handhaving, onder meer door extra toezicht met BOA's op te hard varen en ander roekeloos gedrag.

- **Veilig thuis: aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld.**

Iedereen moet zich veilig voelen, ook thuis. Huiselijk geweld, kindermishandeling, seksueel geweld en intieme terreur zijn ingrijpende problemen die vaak verborgen blijven — en in het uiterste geval leiden tot femicide. Dat vraagt om een stevige aanpak met vroegsignalering, toegankelijke hulp dichtbij en goede nazorg. Daarom investeren we in voorlichting op en voor scholen, sportclubs, zorgprofessionals en wijkagenten: professionals herkennen signalen eerder, en kinderen en jongeren leren waar ze terechtkunnen. We zorgen voor laagdrempelige steunpunten in de buurt, veilige opvangplekken en toegankelijke hulp, ook buiten kantooruren. Scholen spelen hierin een cruciale rol: we maken duidelijke afspraken met Veilig Thuis, zorgen voor vaste contactpersonen en voor trainingen om signalen te herkennen en bespreekbaar te maken.

- **Opvang voor vrouwen in de regio.**

De sociale veiligheid van vrouwen en meisjes is al veel te lang een groot probleem. Vrouwen die te maken hebben met structureel geweld of dreiging moeten direct bescherming, huisvesting en perspectief kunnen krijgen. Bij acute dreiging is duidelijke regie nodig. De dichtstbijzijnde opvang ligt buiten onze regio. D66 wil dat vrouwen die moeten vluchten dichterbij huis terecht kunnen, en zet zich in voor een opvangvoorziening in Gooi en Vechtstreek.

- **Veilig uitgaan en opgroeien.**

Uitgaan moet leuk én veilig zijn. Daarom blijven we investeren in een veilige nachtcultuur met inzet van politie, BOA's en camera's. Verder onderzoeken we of een nachtburgemeester hieraan kan bijdragen. Veilig uitgaan houdt niet op bij de deur: ook de weg naar huis moet veilig zijn, met goede verlichting op fietsroutes. Tegelijkertijd verdienen jongeren meer plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten zonder te worden weggejaagd. Samen met jongeren zoeken we naar passende locaties, met laagdrempelig toezicht waar nodig, zodat zowel jongeren als omwonenden zich prettig voelen.

- **Ondermijning tegengaan.**

Bij ondermijning maken criminelen gebruik van diensten in de 'bovenwereld', bijvoorbeeld voor drugshandel, witwassen en illegaal gokken. We willen dat de gemeente beter in kaart brengt waar risico's op ondermijning zich voordoen. Dat begint bij ogen en oren in de wijk: wijkregisseurs, wijkagenten en BOA's die weten wat er speelt en signalen tijdig uitwisselen met elkaar en met andere instanties.

2.2 Meer groen en minder steen

Een groene buurt is gezonder, prettiger en beter bestand tegen hitte, droogte en wateroverlast. D66 wil dat iedere inwoner kan genieten van bomen, parken en natuur dichtbij huis. Daarom kiezen we voor meer groen en minder steen in onze dorpen en wijken, en geven we inwoners de ruimte om daar zelf aan bij te dragen.

Daarom gaan we voor:

- **Groen dichtbij huis.**

D66 wil dat iedere inwoner binnen korte afstand kan genieten van kwalitatief groen. Daarom investeren we extra in het vergroenen van buurten waar de druk op de leefomgeving het grootst is, zoals de Geuzenbuurt, Kerkelanden, de Bloemenbuurt, de Liebergerwegbuurt, de Vitusbuurt, de Havenstraatbuurt en delen van het Centrum. Daarnaast onderzoeken we waar nieuwe parken, groene verbindingen en ontmoetingsplekken kunnen worden toegevoegd. Daarbij kijken we nadrukkelijk naar initiatieven zoals het in Dudok 2050 voorgestelde park Hilverheuveld, dat oost, centrum en zuid met elkaar verbindt.

- **Inwoners helpen hun buurt te vergroenen.**

Bewonersinitiatieven zoals boomspiegels, geveltuinen, buurttuinen en gezamenlijk groenbeheer versterken zowel de leefomgeving als de contacten in de buurt. In de Bloemenbuurt zijn hier al goede ervaringen mee opgedaan, en in Wijdemeremeren laat het vrijwilligersplatform De Appelboom zien wat bewoners samen voor elkaar krijgen. D66 wil deze initiatieven actief ondersteunen, stimuleren en belemmeringen zoveel mogelijk wegnemen.

- **Elke herinrichting benutten voor vergroening.**

Onderhoud aan wegen, pleinen en openbare ruimte biedt kansen om buurten groener en klimaatbestendiger te maken. Daarom kiezen we bij herinrichting voor extra bomen, meer biodiversiteit, groene daken op bushokjes en oplossingen zoals wadi's die water beter vasthouden. We willen onze bomenlanen behouden en gekapte bomen sneller laten vervangen. Bewoners mogen niet jarenlang tegen kale plekken aankijken, zoals bij de Kastanjelaan en de Zeverijnstraat is gebeurd.

- **Natuur dichtbij de buurt.**

De natuur rondom onze dorpen en wijken is een van onze grootste kwaliteiten. Hoe we die beschermen en versterken, lees je in hoofdstuk 4.

2.3 Ruimte om te ontmoeten, spelen en bewegen

Buiten op straat of in het park ontmoeten we elkaar. Daar spelen onze kinderen, daar sporten we en daar verplaatsen we ons te voet en op de fiets. Maar de openbare ruimte is te vaak ingericht als verkeersruimte in plaats van als leefruimte. D66 wil dat veranderen: we kiezen voor een openbare ruimte die gezond, groen en uitnodigend is. Een gemeente waarin alles dichtbij is, waarin je veilig kunt lopen en fietsen, en waarin elke buurt plekken heeft om elkaar te ontmoeten.

Daarom gaan we voor:

- **Zeggenschap in eigen straat.**

We geven bewoners meer zeggenschap over hun eigen straat. Wie samen met burens de straat groener, speelser of socialer wil inrichten, moet daar de ruimte voor krijgen. Denk aan het omvormen van parkeerplaatsen tot zitplekken, speelruimte of groen. De gemeente faciliteert deze initiatieven actief met praktische ondersteuning, duidelijke spelregels en waar nodig financiële steun.

- **Ontmoeting staat centraal bij de inrichting.**

Pleinen, parken en andere openbare plekken richten we zo in dat mensen er graag verblijven, met voldoende zitgelegenheid, groen en ruimte. We betrekken bewoners actief bij het ontwerp en gebruik van deze plekken, zodat ze aansluiten bij wat een buurt nodig heeft.

- **Kinderen en jongeren actief betrekken.**

Kinderen en ouders weten zelf het best hoe een speeltuin moet worden ingericht, of waar zij zich onveilig voelen op de route naar school. Daarom betrekken we kinderen en jongeren actief bij de inrichting van hun wijk en de ontwikkeling van speelvoorzieningen.

- **Groen, spelen en bewegen op loopafstand.**

Iedere inwoner moet dichtbij huis toegang hebben tot groen, speelruimte en mogelijkheden om te bewegen — in alle wijken en dorpen. We investeren in speelplekken, bankjes, openbare sportvoorzieningen, fitnessapparatuur in parken, trapveldjes en beweegroutes. Daar maken we structureel geld voor vrij. Zo wordt bewegen, ontmoeten en ontspannen voor iedereen toegankelijk.

- **Groene schoolpleinen.**

Veel schoolpleinen zijn versteend. We helpen scholen om deze te vergroenen, in overleg met de buurt. We zorgen dat schoolpleinen ook buiten schooltijd toegankelijk zijn als veilige en vertrouwde speelplek in de buurt.

2.4 Cultuur brengt mensen samen

Van muziekverenigingen en festivals tot bibliotheken, monumenten en culturele instellingen: ze brengen mensen samen en geven onze dorpen en wijken een eigen identiteit. D66 ziet cultuur, net als sport, niet als luxe maar als basisvoorwaarde voor een levendige gemeente. Daarom willen we niet bezuinigen op deze sectoren, maar juist slim investeren. Samenwerking, innovatie en het beter benutten van bestaande voorzieningen kunnen veel opleveren.

Daarom gaan we voor:

- **Ruimte voor makers en talent.**

Cultuur begint bij mensen die maken, optreden en organiseren. Daarom investeren we in faciliteiten voor amateurkunst, zelfstandige makers en culturele verenigingen. Ook faciliteren we ten minste drie culturele broedplaatsen en stimuleren we samenwerking tussen verenigingen, instellingen en makers onderling.

- **Cultuur zichtbaar in de hele gemeente.**

Het cultuurplein Kerkbrink is het hart van ons centrum, maar cultuur is overal: van Heuvellaan 33 tot de Dillewijn. D66 wil ruimte bieden aan zowel grote evenementen als lokale initiatieven in dorpen en wijken. We investeren vooral in activiteiten, programmering en samenwerking tussen culturele organisaties, en minder in gebouwen.

- **Duidelijke regels en ruimte voor nieuwe initiatieven.**

Nieuwe culturele initiatieven moeten de kans krijgen om te groeien. Daarom kiezen we voor meerjarige subsidies voor veelbelovende projecten en maken we subsidie-regels duidelijk, transparant en voorspelbaar, zodat ze niet afhangen van interpretatie of persoonlijke voorkeuren. Soms helpt de gemeente juist door minder te doen in plaats van meer. Ook in de cultuursector zetten we in op minder regeldruk en meer ruimte voor initiatief en innovatie.

- **Cultuur toegankelijk voor iedereen.**

Iedere inwoner moet kunnen deelnemen aan cultuur, ongeacht inkomen of achtergrond. Daarom stimuleren we cultuureducatie, verhogen we het budget waar scholen gebruik van kunnen maken en zorgen we via het bestaande minimabeleid dat cultuurvoorzieningen ook toegankelijk blijven voor inwoners met een kleinere beurs.

- **Evenementen die de gemeente verbinden.**

Evenementen brengen mensen samen en geven onze gemeente kleur. D66 wil een gevarieerd aanbod met een vaste agenda dat past bij iedere kern: van grote festivals in Hilversum tot kleinschalige dorpsfeesten en buurtinitiatieven. Daarom organiseren we minimaal één evenement voor de hele gemeente, behouden we ruimte voor lokale dorpsfeesten zoals de carnavalsoptocht, de Loosdrechtse Feestweek en Nederhorst on Ice, en ondersteunen we initiatieven die inwoners samenbrengen, zoals de viering van Europadag. Organisatoren kunnen rekenen op duidelijke en voorspelbare regels, zodat zij weten waar ze aan toe zijn en overlast beperkt blijft.

2.5 Goed omgaan met ons erfgoed

Onze gemeente is rijk aan cultuurlandschappen, archeologie, monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten en historische buitenplaatsen. Ze bepalen het karakter van onze wijken en dorpen, en zijn voor veel mensen een reden om hier te wonen of naartoe te komen. D66 wil dat erfgoed levend houden: niet als museumstuk, maar als onderdeel van een gemeente die zich blijft ontwikkelen. Dat vraagt om zorgvuldige keuzes, waarin behoud en vernieuwing elkaar niet uitsluiten.

Daarom gaan we voor:

- **Erfgoed behouden door vernieuwing.**

De huidige monumentenzorg is gericht op materieel behoud en is vaak te streng en behoudend. Die benadering loopt tegen haar grenzen aan in een tijd van klimaatverandering, verduurzaming en veranderend gebruik. We willen de focus verleggen van het conserveren van stenen naar het activeren van betekenis. Door zorgvuldig te vernieuwen blijft erfgoed niet alleen zichtbaar, maar ook betekenisvol, bruikbaar en toekomstbestendig.

- **Aandacht voor monumentale schoolgebouwen.**

Verschillende scholen in onze gemeente zijn gehuisvest in monumentale gebouwen. Die gebouwen zijn vaak prachtig, maar niet altijd duurzaam, gezond of geschikt voor modern onderwijs. D66 blijft zich inzetten voor renovatie, verduurzaming en waar nodig verbouwing van deze scholen. Regels rondom monumenten mogen daarbij niet onnodig in de weg staan van een gezonde leer- en werkomgeving.

- **Een helder afwegingskader voor monumenten en erfgoed.**

Besluiten over nieuwe monumenten moeten voorspelbaar, transparant en zorgvuldig tot stand komen. Bij de aanwijzing van monumenten wegen we cultuurhistorische waarde af tegen andere maatschappelijke belangen, zoals woningbouw, verduurzaming, leefbaarheid, economische ontwikkeling en de belangen van eigenaren. We onderzoeken of we ook gemeenschapsmonumenten kunnen aanwijzen, gebaseerd op maatschappelijke waarde en gebruik.

- **Erfgoed zichtbaar en beleefbaar maken.**

De ontwerpen van Dudok, onze mediageschiedenis, historische dorpskernen en buitenplaatsen, cultuurlandschappen en archeologische vindplaatsen vertellen samen het verhaal van onze gemeente. We brengen dat verhaal tot leven met wandel- en fietsroutes, educatie en digitale ontsluiting. We bouwen de bestaande uitvoeringsagenda voor de Erfgoedverhalen uit tot een meerjarig Erfgoedprogramma voor de hele gemeente, met duidelijke prioriteiten, maatregelen en budget. Dat doen we samen met inwoners, eigenaren en erfgoedorganisaties en in samenhang met bestaande programma's voor onder meer groen, mobiliteit en verduurzaming.

2.6 Iedereen in beweging

Sport brengt mensen samen, draagt bij aan een gezonde leefstijl en versterkt de gemeenschap. Toch lopen sportverenigingen steeds vaker tegen grenzen aan in capaciteit, vrijwilligers en beschikbare ruimte. D66 wil daarom investeren in sterke verenigingen, goede sportfaciliteiten en meer mogelijkheden om dichtbij huis te sporten en bewegen.

Daarom gaan we voor:

- **Sterke sportverenigingen.**

Sportverenigingen vervullen een belangrijke rol in onze samenleving. D66 wil de samenwerking tussen verenigingen stimuleren, zodat kennis, vrijwilligers, faciliteiten en materialen beter kunnen worden gedeeld. Ook onderzoeken we hoe digitale hulpmiddelen verenigingen daarbij kunnen ondersteunen.

- **Sportfaciliteiten die meegroeien met de vraag.**

Op verschillende plekken staan sportverenigingen onder druk door wachtlijsten en capaciteitsproblemen. We gaan met verenigingen in gesprek over wat er in de nieuwe gemeente beter kan, en investeren op basis daarvan in bestaande sportparken en sportpleinen. We voeren de plannen rondom Sportpark uit, waarin sport, onderwijs, wonen en werken samenkomen. Daar realiseren we het nieuwe multifunctionele sportcomplex, dat zwembad De Lieberg en de Dudok Arena vervangt.

- **Meer ruimte om te sporten en bewegen.**

Sporten moet overal in de gemeente mogelijk zijn. Daarom investeren we in extra verlichte buitensportvoorzieningen, beweegroutes en laagdrempelige sportplekken voor jong en oud.

- **Sportverenigingen als onderdeel van de gemeenschap.**

Sportverenigingen zijn meer dan plekken om te sporten: ze brengen mensen samen en vervullen een belangrijke maatschappelijke rol. D66 wil verenigingen die hun kennis, faciliteiten en accommodatie breder willen inzetten daarbij actief ondersteunen. SV Olympia '25 laat met de Derde Helft zien wat dat kan opleveren voor ouderen in de buurt. Ook op andere terreinen liggen er kansen — bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding in het clubhuis, samen met scholen en welzijnsorganisaties.

- **Ruimte voor sportevenementen.**

Sportevenementen brengen inwoners samen en zetten onze gemeente op de kaart. Daarom ondersteunen we evenementen zoals een Hilversum Marathon, wielervedstrijden en (inter)nationale sportevenementen bij onze sportverenigingen.

- **Zwemlessen als basisvaardigheid voor iedereen**

Met het uitgebreide plessengebied in de nieuwe gemeente vinden we het belangrijk dat iedereen veilig kan zwemmen. Daarom stimuleren we zwemvaardigheid en houden we zwemlessen toegankelijk voor gezinnen waar dit niet vanzelfsprekend is.

Hoofdstuk 3

Iedereen kan leren, groeien en meedoen

Iedereen kan leren, groeien en meedoen

Je kansen mogen niet afhangen van waar je wieg heeft gestaan. D66 wil dat iedereen zich kan ontwikkelen, gezond kan opgroeien en volwaardig kan meedoen. Onderwijs is daarvoor de belangrijkste sleutel: het geeft je de vrijheid om te dromen en zelf te kiezen wat je met je toekomst doet. Het vormt bovendien de onmisbare basis onder onze samenleving en onze liberale democratie. Maar goed onderwijs staat niet op zichzelf. Daarom investeren we ook in sterke ondersteuning voor gezinnen, in toegankelijke zorg en in kansen om mee te doen — op elke leeftijd.

3.1 Goed onderwijs voor iedereen

Alle kinderen verdienen onderwijs dat bij hen past, in een veilige, gezonde en inspirerende omgeving. De gemeente gaat niet over het lesprogramma, maar wel over de gebouwen, over gelijke kansen en over de verbinding tussen scholen, bedrijfsleven en buurt. Van de eerste voorschoolse jaren tot de stage van een mbo-student — en niet te vergeten de leraren die het allemaal moeten waarmaken.

Daarom gaan we voor:

- **Gezonde en toekomstbestendige schoolgebouwen.**
Goed onderwijs begint bij goede gebouwen. Toch kampen veel scholen nog met verouderde huisvesting, slechte luchtkwaliteit en ruimtegebrek — en in een lokaal zonder frisse lucht of een fatsoenlijke temperatuur kan een kind zich niet goed concentreren. D66 nam eerder het initiatief voor het Integraal Huisvestingsplan (IHP). Nu telt de uitvoering: geen verdere vertraging, maar tempo met renovatie en nieuwbouw van gezonde, duurzame schoolgebouwen.
- **Ontwikkelkansen voor ieder kind.**
We zetten in op goede voorschoolse voorzieningen, sterke samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs, ouders en zorgpartners, en een doorgaande lijn waarin kinderen zich goed kunnen ontwikkelen. Extra aandacht gaat uit naar taalontwikkeling, talentontplooiing, sport, cultuur en digitale vaardigheden. Zo zorgen we voor een goede start voor alle kinderen.
- **Passend onderwijs voor ieder kind.**
D66 wil dat voor alle kinderen in onze gemeente passend basis- en voortgezet onderwijs beschikbaar is, op een niveau dat aansluit bij hun mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften. Ook leerlingen met een beperking, leerproblemen of juist een ontwikkelingsvoorsprong verdienen onderwijs dat bij hen past. Geen enkel kind mag onnodig thuis komen te zitten. Wanneer regulier onderwijs niet passend is, moeten er voldoende alternatieve ontwikkelings- en ontplooiingsmogelijkheden zijn. Dat is nu niet altijd het geval; we ondersteunen initiatieven die dit verbeteren.

- **Centrale aanmelding voor de basisschool.**

D66 wil een centrale aanmeldprocedure voor basisscholen. Doordat ouders hun kind vaak op meerdere scholen tegelijk inschrijven, ontstaan kunstmatige wachtlijsten en onzekerheid voor ouders en scholen. Een centrale inschrijving zorgt voor een eerlijk en overzichtelijk systeem waarin ieder kind een passende plek krijgt. Scholen hoeven dan minder rekening te houden met onrealistische leerlingaantallen en kunnen beter plannen. Zo creëren we meer duidelijkheid, minder administratieve lasten en een betere verdeling van leerlingen over de scholen.

- **Heldere keuzes voor de toekomst.**

Leerlingen verdienen goede begeleiding bij hun school- en studiekeuze. Daarom zorgen we voor duidelijke informatie over het onderwijsaanbod in de regio en besteden we extra aandacht aan de overgang naar vervolgonderwijs.

- **Meer kansen voor mbo-studenten en starters.**

Mbo-studenten zijn onmisbaar voor onze economie en samenleving. Daarom willen we een introductieweek voor nieuwe mbo-studenten, stimuleren we stageplaatsen, pakken we stagediscriminatie aan en versterken we de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven.

- **Onderwijs en arbeidsmarkt dichterbij elkaar.**

Jongeren moeten hun talenten kunnen ontwikkelen in een gemeente waar onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties samenwerken. We stimuleren praktijkervaring en werkbezoeken, en verkennen mogelijkheden om het aanbod van hbo-onderwijs verder te versterken.

- **Leraren voor de klas houden.**

Goede leraren maken goed onderwijs. D66 wil dat onze gemeente aantrekkelijk is en blijft voor leraren en andere onderwijsprofessionals. We sluiten daarvoor aan bij de afspraken die in de onderwijsregio Midden-Nederland worden gemaakt over opleiden, begeleiden en behouden van personeel. Waar de woningmarkt een belemmering vormt, kijken we samen met scholen en corporaties naar oplossingen, zoals voorrang bij woningtoewijzing.

3.2 Jeugd en gezinnen centraal

Kinderen en jongeren moeten veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien. Gezinnen verdienen ondersteuning wanneer die nodig is, maar ook vertrouwen en ruimte om zelf keuzes te maken. D66 wil dat hulp dichtbij beschikbaar is en dat problemen vroeg worden gesignaleerd.

Daarom gaan we voor:

- **Extra inzet voor specialistische jeugdhulp.**
We zorgen voor voldoende kwalitatief goede zorg voor kinderen die dat het hardst nodig hebben. Zo dragen we bij aan gelijke kansen voor iedereen. Kinderen groeien bij voorkeur zoveel mogelijk thuis op. We willen het aantal gedwongen uithuisplaatsingen verminderen en zorgprofessionals de ruimte geven voor een passend zorgaanbod.
- **Ondersteuning op maat voor gezinnen.**
Goede ondersteuning sluit aan bij wat een gezin nodig heeft. We zetten in op een goede woonplek, op goed en toegankelijk onderwijs en op het terugdringen van armoede in gezinnen. Dat vraagt om ruimte voor zorg- en welzijnsprofessionals en om samenwerking tussen zorg, onderwijs en het wijkteam.
- **Hulp, ook nadat je 18 wordt.**
Jongeren die 18 jaar worden, krijgen ineens te maken met nieuwe regels en verantwoordelijkheden. D66 wil dat ondersteuning niet abrupt stopt op de achttiende verjaardag, maar aansluit bij wat jongeren nodig hebben.
- **Gezond opgroeien in een digitale wereld.**
Smartphones en sociale media bieden kansen, maar brengen ook risico's met zich mee. D66 helpt ouders, scholen en jongeren bij het maken van gezonde keuzes rond schermgebruik.
- **Mentale gezondheid van jongeren.**
We hebben extra aandacht voor de mentale gezondheid van jongeren, zodat problemen sneller worden herkend en passende hulp eerder beschikbaar is. Door bewegen te koppelen aan trajecten voor mentale gezondheid versterken we het welzijn op meerdere fronten.

3.3 Gezond leven en goede zorg

Gezond zijn is de basis van alles. Iedereen wil zich fit en vitaal voelen en, als zorg nodig is, snel geholpen worden door professionals die de situatie kennen. D66 gaat daarom voor preventie, toegankelijke zorg en ondersteuning dichtbij huis. Zo houden we de zorg betaalbaar en zorgen we dat iedereen mee kan blijven doen. De afgelopen jaren is er veel gebeurd op het gebied van zorg en gezondheid. Het landelijke Integraal Zorgakkoord (IZA) is bij ons uitgewerkt in het Regioplan Gooi en Vechtstreek. We hebben een fantastisch ziekenhuis, goede faciliteiten en goed zorgpersoneel. Toch zijn er nog steeds urgente vraagstukken: lange wachtlijsten in de jeugdzorg, een toename van overlast door mensen met onbegrepen gedrag, en oplopende personeelstekorten in zorgberoepen zoals de thuiszorg en kraamzorg. Ook de gezondheidsverschillen tussen wijken blijven een aandachtspunt.

Daarom gaan we voor:

- **Voorkomen is beter dan genezen.**

Door gezondheidsproblemen vroeg te signaleren en te voorkomen, blijven mensen langer gezond en worden ze minder snel afhankelijk van zorg. We ondersteunen initiatieven uit de samenleving die inwoners helpen bij een gezonde leefstijl. Zo houden we onze gemeente gezonder en verminderen we de druk op de zorg.

- **Veilig omgaan met drugs.**

We willen meer aandacht voor veilig gebruik, onder andere door een pilot met een testlocatie bij evenementen of in het nachtleven.

- **Een rookvrije generatie.**

We zetten intensiever in op een rookvrije generatie. Waar mogelijk houdt de gemeente hier rekening mee in vergunningen en subsidievoorwaarden. We willen het aantal tabakswinkels en vapeschops in de buurt van scholen terugdringen en ervoor zorgen dat daar geen nieuwe vestigingen bij komen.

- **Minder houtrook, meer schone lucht.**

De open haard of de vuurkorf is vaak heel gezellig, maar ook één van de grootste bronnen van fijnstof in Nederland. Iedereen heeft recht op schone lucht. D66 wil meer aandacht voor de gezondheidseffecten van houtstook. We geven voorlichting, stimuleren schonere alternatieven en bereiden maatregelen voor om ernstige overlast te beperken, zoals een stookverbod bij code rood van de Stookwijzer.

- **Meer aandacht voor mentale gezondheid.**

Steeds meer inwoners ervaren stress, prestatiedruk en eenzaamheid. D66 wil openheid stimuleren en ervoor zorgen dat hulp eerder beschikbaar is. We zetten daarom in op voorlichting op scholen en sportclubs, ontmoetingsplekken in wijkcentra en laagdrempelige ondersteuning. Ook verbeteren we de opvang en begeleiding van mensen met onbegrepen gedrag.

- **Meer aandacht voor het voorkomen van zelfdoding.**
Eenzaamheid en schulden verhogen het risico op zelfdoding. We willen dat gedachten hierover bespreekbaar worden. Daarom zetten we regionaal in op een brede maatschappelijke aanpak voor suïcidepreventie.
- **Mantelzorgers verdienen steun.**
We blijven mantelzorgers steunen en waarderen, zodat zij de zorg voor hun naaste kunnen volhouden. Overbelasting van mantelzorgers leidt tot gezondheidsproblemen en uitval, waardoor meer zorg nodig is — en dat kost uiteindelijk méér.
- **Tijd en ruimte voor expertise in zorg en welzijn.**
Zorgprofessionals moeten kunnen doen waar ze goed in zijn: zorgen voor patiënten en cliënten. Daarom nemen we regeldruk weg en zetten we hun expertise centraal:
 - **Minder regels en registratie.**
Elk uur dat opgaat aan formulieren, gaat niet naar cliënten. De gemeente vraagt daarom zelf minder uit en schraapt overbodige verantwoording, zodat professionals vanuit hun vakmanschap kunnen werken en passende zorg kunnen geven.
 - **Een volwaardige rol voor ervaringsdeskundigen.**
Wie de zorg zelf heeft meegemaakt, weet vaak het beste waar het beter kan. Ervaringsdeskundigen helpen het zorg- en ondersteuningsaanbod dichterbij de praktijk te brengen. Daarom stimuleren we volwaardige, betaalde rollen voor hen binnen de gemeente.

3.4 Bestaanszekerheid voor iedereen

Iedereen moet iedere maand kunnen rondkomen, zonder voortdurende zorgen over geld. Armoede en schulden leiden tot stress, gezondheidsproblemen, schaamte en sociale uitsluiting. Voor huishoudens met een inkomen op het sociaal minimum en voor huishoudens met problematische schulden gaat een groot deel van het inkomen op aan vaste lasten, waardoor elke tegenvaller direct hard aankomt. D66 wil daarom vroeg signaleren en voorkomen, in plaats van pas ingrijpen als de problemen zijn geëscaleerd. Samen met inwoners en maatschappelijke partners scherpen we het armoede- en schuldenbeleid aan.

Daarom gaan we voor:

- **Minimaregelingen versimpelen.**
De huidige minimaregelingen zijn te ingewikkeld. Er zijn te veel regelingen met verschillende voorwaarden, waardoor inwoners niet altijd de ondersteuning krijgen waar zij recht op hebben. D66 wil toe naar een eenvoudiger systeem, waarbij het

besteedbaar inkomen automatisch wordt aangevuld tot een bestaansminimum dat aansluit bij de normen van het Nibud. Zo krijgen inwoners meer vrijheid om zelf keuzes te maken, en kunnen ook kinderen meedoen aan sport en cultuur.

- **Schuldhelpverlening aanscherpen.**

De huidige aanpak met vroegsignalering, budgetcoaches, budgetbeheer en nazorg werkt, en die willen we verder versterken, met voldoende mensen om die aanpak ook echt uit te voeren. Daarbij hebben we extra aandacht voor nieuwe vormen van schuldenproblematiek, zoals achteraf betalen onder jongeren (geen betaal-later-kater).

- **Meer ruimte voor gericht maatwerk.**

Iedere inwoner is uniek, en dat vraagt om voldoende ruimte voor financieel maatwerk. We willen de beleidsruimte die er is sneller benutten, zodat we gericht kunnen helpen.

3.5 Meedoen vanaf dag één

Mensen die vluchten voor oorlog en geweld verdienen bescherming. De gemeente is verantwoordelijk voor een humane opvang, en D66 wil die verantwoordelijkheid blijven nemen.

Sinds 2023 kiest onze gemeente voor kleinschalige opvang in de wijk, geschikt voor gezinnen en niet alleen voor alleenstaanden. Dat beleid kwam tot stand na een uitgebreid gesprek met inwoners, en die aanpak werkt: waar bewoners meepraten over de voorwaarden, is het draagvlak groter. Die lijn zetten we voort.

Nieuwkomers beginnen vanaf dag één met inburgering, zodat ze snel de taal leren, aan het werk kunnen en onderdeel worden van de buurt. Tegelijk moet opvang altijd goed passen in een wijk of buurt. Ons uitgangspunt is dat een locatie de omgeving ook iets oplevert, bijvoorbeeld in de vorm van betere voorzieningen.

Daarom gaan we voor:

- **Snelle uitvoering van de beleidsaanpak.**

We maken vaart met de ontwikkeling van kleinschalige opvanglocaties in de wijk om aan de spreidingswet te voldoen. Dat is mogelijk door op de locatie Naarderweg centrale voorzieningen te realiseren. Daarbij houden we oog voor de impact op de wijk, in overleg met de buurt.

- **Inburgering vanaf dag één.**

Nieuwkomers moeten direct de mogelijkheid krijgen om de taal te leren, stage te lopen en aan het werk te gaan. Meedoen biedt perspectief en bevordert de integratie. We investeren in een heldere introductie in Nederlandse waarden en omgangsvormen, zoals gelijkwaardigheid, vrijheid van meningsuiting, non-discriminatie en respect voor LHBTIQ+’ers en andersgelovigen. Initiatieven uit de samenleving die inburgering bevorderen, ondersteunen we.

- **Veiligheid rondom opvanglocaties.**

Een opvanglocatie moet zo min mogelijk impact hebben op omwonenden én op de bewoners zelf. Een gedegen veiligheidsplan, afgestemd met de omwonenden, is daarbij van belang. Gewelddadige protesten en ordeverstoringen zijn onacceptabel en moeten worden aangepakt.

3.6 Inclusie en diversiteit staan voorop

We staan voor een gemeente waarin iedereen in openheid en veiligheid zichzelf kan zijn. Het maakt niet uit waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of tot wie je je aangetrokken voelt. Bij ons is plek voor iedereen en geen ruimte voor discriminatie. Daarom hebben we inclusie en diversiteit letterlijk hoog in het vaandel staan: Hilversum is een regenbooggemeente en dat moet zo blijven. Een gemeente waarin we Pride Month vieren en waar elk jaar op Coming Out Day de regenboogvlag wappert.

Daarom gaan we voor:

- **Gelijke behandeling en aanpak van discriminatie.**

D66 zet in op gelijke behandeling en het tegengaan van discriminatie. Discriminatie melden moet laagdrempelig zijn, ook voor jongeren. De gemeente werkt hierin samen met Meldpunt Discriminatie Gooi en Vechtstreek. Meldingen gebruiken we als leerpunten voor nieuw beleid.

- **Meer kennis en bewustzijn rond LHBTIQ+.**

We zijn trots op initiatieven zoals de Pride Month in onze regio en de Silver Rainbow Award voor het beste LHBTIQ+-boek van het jaar. D66 blijft deze initiatieven ondersteunen en zet daarnaast in op meer LHBTIQ+-bewustzijn bij professionals in zorg, welzijn, onderwijs en veiligheid.

- **Hard optreden bij geweld en intimidatie.**

Mensen uit de LHBTIQ+-gemeenschap zijn nog altijd slachtoffer van discriminatie, geweld en intimidatie. Daar moet hard tegen worden opgetreden. De veiligheid van LHBTIQ+-vluchtelingen en roze ouderen verdient daarbij bijzondere aandacht.

Hoofdstuk 4

Klaar voor de toekomst: groen en bereikbaar

Klaar voor de toekomst: groen en bereikbaar

De keuzes van vandaag bepalen hoe onze gemeente er morgen uitziet. Daarom investeren we in duurzame energie, een gezonde natuur en goede bereikbaarheid. We geven inwoners en ondernemers de ruimte om te verduurzamen en te innoveren, en zorgen dat de energietransitie haalbaar en betaalbaar blijft. Zo bouwen we aan een gemeente die klaar is voor de toekomst.

4.1 De energietransitie versnellen

Voor niets gaat de zon op, en daar kunnen we slimmer gebruik van maken. We zetten in op meer duurzame energie die in en rondom onze gemeente wordt opgewekt. Door schaarse ruimte slim te benutten vergroten we onze eigen duurzame stroomproductie en worden energierekeningen betaalbaarder. We willen de regie pakken bij de verduurzaming van onze leefomgeving en ruimte bieden aan collectieve oplossingen en nieuwe initiatieven, met oog voor sociale rechtvaardigheid.

Daarom gaan we voor:

- **Praktische ondersteuning voor inwoners.**
We maken verduurzamen praktisch en behapbaar. Zo willen we oplossingen als een kabelgoot voor het opladen van een elektrische auto overal snel mogelijk maken.
- **Daken beter benutten.**
We willen meer inzetten op zonneboilers. Een zonneboiler verwarmt water met zonne-energie in plaats van met gas, en is daarmee een mooie aanvulling op de maatregelen die inwoners kunnen nemen om van het gas af te gaan.
- **Aanpak van energiearmoede.**
Energie moet voor iedereen betaalbaar zijn en blijven. We willen de energiearmoede voor 2030 halveren door afspraken te maken met woningcorporaties en mensen te helpen met isoleren.
- **Besparen doe je samen.**
We zien kansen voor kostenbesparing door gezamenlijke wijkacties, hulp bij verduurzaming voor particulieren en VvE's en bijvoorbeeld samenwerking met Energiecoöperatie Wijdmeren. Ook stimuleren we collectieve oplossingen voor het opwekken en opslaan van energie en warmte.

- **Aardgasvrij voor 2040.**

We maken tempo met het vaststellen van warmtewijkplannen, zodat inwoners weten hoe en wanneer ze van het gas gaan. We werken toe naar aardgasvrij ruim voor 2040, zodat we op tijd kunnen bijsturen mocht dat niet haalbaar blijken. Daarbij onderzoeken we nadrukkelijk mogelijkheden voor versnelling en verkennen we subsidies van andere overheden (EU, Rijk en provincie).

- **Lokale opwek uit wind, zon en water.**

Met ons uitgebreide plassengebied liggen er kansen om via aquathermie duurzame warmte uit water te winnen. Waar dat technisch en financieel haalbaar is, benutten we die. We willen zoveel mogelijk gebruikmaken van lokale energiebronnen voordat we naar oplossingen van buitenaf kijken. Windenergie moet als optie goed verkend worden binnen de regio en daarbuiten, samen met de provincies Utrecht en Noord-Holland. Niet elke technische oplossing is geschikt voor elke locatie. Draagvlak van de inwoners en een goed participatieproces zijn hierbij randvoorwaardelijk.

- **Goede inpassing van elektriciteitshuisjes.**

Er zijn minimaal 300 nieuwe transformatorhuisjes nodig, bijna een verdubbeling van het huidige aantal. We staan voor een goede inpassing in de wijk, met aandacht voor de omgeving en in overleg met bewoners. Door transformatorhuisjes te vergroenen versterken we de biodiversiteit en verbeteren we de leefomgeving.

- **Efficiëntere aansluiting op het net.**

Netcongestie remt zowel woningbouw als verduurzaming: nieuwe woningen en warmtepompen vragen capaciteit die er niet altijd is. Als bedrijven hun ongebruikte netcapaciteit delen, verminderen we de druk op het netwerk en besparen we kosten. We willen inzetten op energiehubs en virtuele netten, en werken samen met de netbeheerder aan tijdige uitbreiding van het net.

- **Openstaan voor innovatieve opties.**

Een duurzaam energiesysteem vraagt ook om een stabiele energievoorziening. We blijven technologische ontwikkelingen volgen, bijvoorbeeld op het gebied van kleine modulaire kernreactoren of geothermie, om die op termijn in te kunnen zetten. We zijn daarbij geen proeftuin: we kiezen voor bewezen en veilige methodes.

- **De gemeente geeft het goede voorbeeld.**

We willen gemeentelijk vastgoed snel verduurzamen, waarbij ons iconische raadhuis in 2030 energieneutraal moet zijn. Verder verduurzamen we zo snel mogelijk ons eigen wagenpark en het openbaar vervoer.

4.2 Natuur versterken

De unieke combinatie van heide, bossen, plassen, veengebieden en weilanden maakt onze gemeente bijzonder. Deze gebieden bieden ruimte voor wandelen, fietsen, watersport, ontspanning en een gezonde leefomgeving. Tegelijkertijd staan biodiversiteit, waterkwaliteit en natuurgebieden onder druk. D66 wil natuur niet alleen beschermen, maar ook versterken. Zo zorgen we ervoor dat toekomstige generaties kunnen blijven genieten van onze groene, waterrijke en gezonde gemeente.

Daarom gaan we voor:

- **Water als verbindende factor.**

De vraag naar drinkwater groeit, ook in het Gooi en de omliggende gebieden. Ons gebied speelt een sleutelrol in de drinkwatervoorziening van de toekomst. Natuurbeleid en waterbeleid horen daarom bij elkaar: schone sloten, natuurvriendelijke oevers en een landschap dat water zuivert en vasthoudt. Met het oog op toenemende waterschaarste vragen we ook aandacht voor bewust watergebruik door inwoners en bedrijven.

- **Hoge ambities op kwaliteit.**

We willen onze natuur niet alleen beschermen maar ook verbeteren. Zo willen we ruimte bieden aan iconsoorten als de bever, das en otter. Zij versterken hele ecosystemen wanneer ze voldoende ruimte krijgen, en geven de kwaliteit van onze natuur glans. Dat vraagt om aaneengesloten leefgebied: we onderhouden bestaande natuurverbindingen en leggen waar mogelijk kleinere faunapassages aan, zodat dieren zich veilig tussen gebieden kunnen bewegen.

- **Ruimte en respect voor dieren.**

Dieren zijn levende wezens met gevoel, en dat vraagt om een gemeente die hun welzijn serieus neemt. Dat geldt voor wilde dieren, huisdieren en zwerfdieren. We beschermen dieren in hun leefomgeving, ondersteunen de opvang van dieren die dat nodig hebben, en richten de openbare ruimte waar mogelijk natuurinclusief in. Mishandeling en verwaarlozing van dieren pakken we aan.

- **Beter beheer van onze natuur.**

Binnen de gemeente zijn verschillende beheerders actief, zoals het Goois Natuurreservaat en het Plassenschap Loosdrecht. We willen dat het beheer van onze natuur effectiever en betaalbaarder wordt en kijken naar mogelijkheden om dat voor elkaar te krijgen. Zo kunnen we beter behouden wat van waarde is. Daarbij past ook een eventuele aansluiting bij Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, om bescherming en beheer van het hele ecosysteem te coördineren.

- **Klimaatbestendige keuzes met behoud van diversiteit.**

Het klimaat verandert en dat heeft grote impact op ons groen. Waar we planten, kiezen we voortaan voor bomen en planten die tegen zowel droge als natte periodes kunnen. Met heide en bos in onze gemeente werken we daarnaast samen met terreinbeheerders en de veiligheidsregio aan het voorkomen en beheersen van natuurbranden.

- **Duurzame landbouw met biologische pacht.**

Boeren in onze gemeente zijn onmisbare partners in landschapsbeheer, natuurontwikkeling en voedselvoorziening. We staan voor een toekomstbestendige landbouw die biodiversiteit versterkt, pesticiden terugdringt en ons drinkwater beschermt. Daarom zetten we in op biologische pacht: als grondeigenaar draagt de gemeente actief bij aan duurzame, natuurinclusieve landbouw. Bij nieuwe verpachting van gemeentelijke landbouwgrond worden biologische en natuurinclusieve voorwaarden standaard, met bodembehoud, biodiversiteit, waterkwaliteit en het achterwege laten van chemische bestrijding voorop.

- **Balans tussen natuur en recreatie.**

Onze kwetsbare natuur verdient bescherming, maar inwoners moeten er ook van kunnen genieten. Het bewaken van die balans tussen recreatief gebruik en natuurbescherming van bos, hei en plassen verdient nadrukkelijk aandacht.

- **Goed omgaan met bagger.**

Er is ruimte nodig om de bagger uit de plassen en meren te verwerken. Bagger kan worden hergebruikt of moet worden afgevoerd. Het is van belang dat dit gebeurt in overleg met omwonenden en met oog voor de impact op bestaande natuur.

- **Minder afval.**

We willen in 2030 van 200 naar 150 kg restafval (inclusief PMD) per inwoner, en stimuleren daarvoor reparatiecafés en andere initiatieven die de kringlooeconomie bevorderen. We zetten in op meer hergebruik van reststromen door samenwerking in de regio.

4.3 Bereikbaar voor iedereen

We kiezen voor een bereikbare gemeente die veilig, schoon en toekomstbestendig is. Mobiliteit is een middel om mee te kunnen doen in de maatschappij: om naar werk of school te gaan, mensen te ontmoeten en voorzieningen te bereiken. D66 wil dat iedereen zich vrij en gemakkelijk kan verplaatsen — lopend, met de fiets, met het openbaar vervoer of met de auto als dat nodig is. We willen dat de gemeente slimme keuzes maakt die duurzame mobiliteit voorrang geven.

Daarom gaan we voor: Veilig en toegankelijk

- **Kinderen spelen, lopen en fietsen veilig.**

Fietsen is gezond en goed voor onze gemeente. Toch loopt het aantal kinderen dat leert fietsen terug. D66 wil dat alle kinderen vanaf 8 jaar veilig zelf naar school kunnen fietsen of lopen. Daarom geven we prioriteit aan veilige schoolroutes, auto-luwe schoolomgevingen en verkeersmaatregelen die kinderen meer zelfstandigheid geven. We geven extra aandacht aan de veiligheid van woonerven bijvoorbeeld door actieve voorlichting.

- **Toegankelijke stoepen voor iedereen.**

Met brede en toegankelijke stoepen — ook tijdens werkzaamheden — zorgen we voor ruimte om te lopen of te rollen, ook met een rollator, rolstoel of scootmobiel. Dat betekent goede keuzes maken bij herinrichting, maar ook inwoners aanspreken wanneer objecten of overhangend groen de stoep blokkeren.

- **Begaanbaar bij gladheid.**

Sneeuw en ijsel maken van een korte wandeling een risico, zeker voor ouderen. Straten met geclusterde seniorenwoningen nemen we daarom expliciet op in het strooirooster, en we zorgen dat strooizout beschikbaar is in de wijk. Ook fietsroutes krijgen prioriteit bij gladheidsbestrijding.

- **Meer ruimte voor de fiets.**

We investeren in doorfietsroutes, veilige oversteekplaatsen en comfortabele fiets-verbindingen. Daarnaast zorgen we voor goed onderhouden en beter verlichte fietspaden in de hele gemeente. D66 maakt ruim baan voor fietsers.

- **Veilige inrichting van de weg.**

Nieuwe en bestaande wegen richten we waar mogelijk in op 30 km/uur. Bekende knelpunten zoals de rotonde bij Gooiland, de Utrechtseweg, Lapershoek, de Minckelersstraat, het Noordereinde en het Zuidereinde in 's-Graveland en de Mid-denweg en Randweg in Nederhorst den Berg pakken we met prioriteit aan, zodat alle weggebruikers deze veilig kunnen gebruiken. Bij herinrichtingsprojecten zorgen we voor goede begeleiding en heldere communicatie met bewoners.

Slim bereikbaar

- **Meer ruimte voor deelfervoer en laadvoorzieningen.**

We stimuleren deelfervoer, bijvoorbeeld met een subsidieregeling voor het oprichten of uitbreiden van een buurtcoöperatie of bewonersgroep. Ook zorgen we voor voldoende publieke en betaalbare laadpalen in de hele gemeente, in samenwerking met andere gemeenten.

- **Beter verbonden kernen.**

Goed openbaar vervoer is essentieel voor een bereikbare gemeente. We willen betere OV-verbindingen in en om Hilversum met ruimte voor innovatieve oplossingen. De nieuwe concessie voor de regio gebruiken we hierbij als kans.

- **Snelle invoering van mobiliteitshubs.**

Om het gebruik van deelfervoer, fietsen en OV te stimuleren en de bereikbaarheid op peil te houden, willen we regionale mobiliteitshubs waar mensen makkelijk kunnen overstappen. Zo ontlasten we de buitenring en de centrumring. We zien concrete kansen op Sportpark en bij Bussum Zuid, en zoeken naar meer opties aan de westkant van de gemeente.

- **Eén regionale aanpak van mobiliteit.**

Bereikbaarheid stopt niet bij de gemeentegrens. Daarom versterken we de regionale samenwerking op het gebied van mobiliteit en openbaar vervoer.

Parkeerbeleid dat werkt

- **Duidelijk en voorspelbaar parkeerbeleid.**

Betaald parkeren is geen doel op zich, maar een middel om leefbaarheid en bereikbaarheid te verbeteren. Minder ruimte voor stilstaande auto's betekent meer ruimte voor fietsers, wandelaars, groen, spelen en ontmoeten. Het nieuwe parkeerbeleid heeft geleid tot veel onbegrip en weerstand, maar heeft ook verlichting gegeven in wijken waar de parkeerdruk is verminderd. Op de volgende onderdelen zien we mogelijkheden tot verbetering:

- **Uitbreiding alleen in overleg met inwoners.**

Nieuwe gebieden met betaald parkeren komen alleen in beeld wanneer dit aantoonbaar bijdraagt aan mobiliteit en leefomgeving, én na zorgvuldige afstemming met inwoners en ondernemers. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan wijken grenzend aan de buitenring waar nu meer geparkeerd wordt, maar ook aan de Oud-Loosdrechtsedijk bij Vuntus, mits daarvoor voldoende draagvlak bestaat.

- **Parkeerinkomsten terug naar de wijk.**
De opbrengsten van parkeren moeten zichtbaar bijdragen aan een betere leefomgeving. Daarom investeren we parkeerinkomsten via een mobiliteitsfonds in veilige straten, betere fietsvoorzieningen, mobiliteitshubs en een prettigere openbare ruimte.
- **Optimale omvang van vergunningsgebieden.**
Kleinere gebieden waarin een parkeervergunning geldig is, kunnen bijdragen aan het beter reguleren van de parkeerdruk in een buurt. Een betere verdeling van het aantal gebieden en het aantal vergunningen per gebied draagt daarmee bij aan beter beleid.
- **Eerlijke prijzen voor vergunningen.**
De kosten voor een parkeervergunning moeten zorgvuldig worden bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met de effecten op inwoners, de wijk en de gemeente. D66 wil een herziening van de vergunningskosten die beter aansluit bij de doelstellingen van het parkeerbeleid.
- **Parkeren dat makkelijk werkt.**
Betaald parkeren moet zonder gedoe kunnen. We verbeteren het gebruiksgemak van de parkeerapp.

Hoofdstuk 5

Ruimte voor werken en ondernemerschap

Ruimte voor werken en ondernemerschap

Een sterke lokale economie zorgt voor banen, levendige winkelgebieden en ruimte voor innovatie. Daarvoor is voldoende ruimte nodig om te werken, in de hele gemeente. D66 wil ondernemers de ruimte geven om te ondernemen, investeren en vernieuwen. Van zelfstandigen en familiebedrijven tot de creatieve sector en de bedrijven die ons de mediastad maken: samen zorgen zij voor een economisch sterke gemeente waarin inwoners kunnen werken, leren en ondernemen.

5.1 Ondernemen moet makkelijker met minder regels

Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, innovatie en levendige winkelstraten. D66 wil hen de ruimte geven om te ondernemen, groeien en vernieuwen. Daarom kiezen we voor minder regels, duidelijke procedures en een gemeente die meedenkt in plaats van tegenwerkt.

Daarom gaan we voor:

- **Minder regels en meer duidelijkheid.**
Regels moeten zorgen voor duidelijkheid en eerlijke concurrentie, zonder onnodige administratieve lasten. We werken aan een programma om regels te versimpelen en regeldruk te verminderen.
- **Een gemeente die ondernemers helpt.**
Ondernemers moeten snel de juiste persoon kunnen bereiken. Daarom werken we met vaste aanspreekpunten voor belangrijke sectoren zoals retail, horeca, recreatie, zorg, media en bedrijventerreinen.
- **Ondernemers met financiële zorgen helpen.**
Ondernemers met financiële problemen wachten vaak te lang met het zoeken van hulp. Ze willen het zelf oplossen, of denken niet aan de gemeente als partner. We investeren extra in schuldhulpverlening voor ondernemers en zorgen dat dit aanbod beter bekend wordt. Ook voor ondernemers komt er een Vroeg Eropaf-aanpak, zodat we betalingsachterstanden vroeg in beeld krijgen en kunnen helpen.
- **Meer ruimte voor zelfstandigen.**
Zzp'ers en kleine ondernemers zijn onmisbaar voor onze lokale economie. We geven ruimte aan thuiswerken en ondersteunen flexibele werkplekken voor kleine ondernemers.
- **Lokale ondernemers een eerlijke kans.**
Waar mogelijk koopt de gemeente lokaal of regionaal in. Bij grotere aanbestedingen houden we nadrukkelijk rekening met het midden- en kleinbedrijf.

- **Ruimte voor agrarisch ondernemerschap.**

Boeren spelen een belangrijke rol in onze gemeente. D66 wil jonge boeren ondersteunen, nevenactiviteiten zoals boerderijwinkels en kleinschalige recreatie mogelijk maken, en regionale afzet van lokale producten stimuleren.

- **Lokale markten behouden en versterken.**

Markten brengen leven in onze wijken en dorpen. D66 wil lokale markten, zoals die in Ankeveen en aan de Oude Haven, behouden en stimuleren.

- **Modern en veilig sekswerkbeleid.**

We evalueren het huidige sekswerkbeleid en bieden ruimte aan kleinschalige samenwerkingsvormen van sekswerkers, bijvoorbeeld via een vergunning-lightconstructie.

5.2 Een sterke en aantrekkelijke mediastad

Hilversum is de mediastad van Nederland. Die positie is van grote waarde voor onze economie, werkgelegenheid en aantrekkingskracht. Tegelijkertijd biedt de fusie kansen om de creatieve, innovatieve en recreatieve economie verder te versterken: het creatieve en innovatieve profiel van de stad komt samen met het ondernemerschap van de dorpen. D66 wil die kracht benutten door ruimte te geven aan innovatie, talentontwikkeling en nieuwe bedrijvigheid.

Daarom gaan we voor:

- **Het Mediapark als economische motor.**

Het Mediapark blijft een belangrijke plek voor media, innovatie en werkgelegenheid. D66 wil ruimte blijven bieden aan bedrijven en organisaties die bijdragen aan een sterk en toekomstbestendig media-ecosysteem.

- **Werken aan de economie van de toekomst.**

Er is ruimte nodig voor innovatie en nieuwe bedrijvigheid. We versterken de creatieve en innovatieve economie door ruimte te bieden aan start-ups, scale-ups en ondernemingen op het gebied van media, technologie en digitalisering. Nieuwe technologieën bieden kansen voor ondernemerschap en werkgelegenheid. D66 wil dat onze gemeente aantrekkelijk blijft voor innovatieve bedrijven en kennisintensieve sectoren.

- **Onderwijs, talent en bedrijfsleven beter verbinden.**

Een sterke economie vraagt om goed opgeleid talent. Op het Mediapark leren al veel mbo- en hbo-studenten in de praktijk; zij zorgen voor innovatie en energie. Daarom blijven we de samenwerking tussen onderwijsinstellingen, bedrijven en het Mediapark stimuleren, zodat meer jongeren hun talenten lokaal kunnen ontwikkelen. We denken daarbij aan een broedplaats voor jonge makers van digitale media en serious games.

- **Werk maken van de mediastad.**

De mediageschiedenis is een belangrijk onderdeel van de geschiedenis van Hilversum en verdient meer aandacht. D66 wil de kennis en expertise op mediagebied verder uitbouwen en benutten om onze gemeente nationaal en internationaal sterker te positioneren. Live2000 laat zien wat een echte mediastad kan zijn, met culturele activiteiten en actieve ondernemers. We zien kansen om de komende periode een groot mediaevenement naar Hilversum te halen, zoals de intocht van Sinterklaas, het Glazen Huis of The Passion.

- **Een bruisende mediacampus.**

Het Mediapark van de toekomst combineert werk, leren, ontspanning en wonen. We zetten in op die doorontwikkeling, zodat er een plek ontstaat die waarde toevoegt voor Hilversum én voor Nederland.

5.3 Recreatie en toerisme als economische kracht

Met de Loosdrechtse en omliggende plassen, watersport, natuurgebieden en recreatieve voorzieningen krijgt de nieuwe gemeente een sterke recreatieve economie. D66 wil die kracht benutten op een manier die werkgelegenheid stimuleert én de natuur beschermt.

Daarom gaan we voor:

- **Ruimte voor recreatieondernemers.**

Recreatie en toerisme zorgen voor banen, levendige kernen en een aantrekkelijke gemeente. D66 wil ondernemers in de recreatieve sector ruimte geven om te vernieuwen en te investeren. Daarbij kijken we ook hoe bestaande recreatiegebieden beter kunnen worden benut voor recreatie en verblijf, bijvoorbeeld door meer plekken voor (elektrische) boten, of door botenbouw te verplaatsen naar meer passende locaties wanneer daarmee ruimte ontstaat voor recreatie.

- **Watersport als visitekaartje van de gemeente.**

De Oostelijke Vechtplassen, waaronder de Loosdrechtse Plassen, en de Spiegel- en Ankeveense Plassen zijn een unieke kwaliteit van onze gemeente. We investeren in goede voorzieningen voor watersporters en in veiligheid op de plassen, en versterken de verbinding tussen recreatie, horeca en lokale ondernemers.

- **Toerisme met respect voor natuur en leefomgeving.**

Recreatie mag niet ten koste gaan van de natuur of de leefbaarheid. Daarom zoeken we steeds naar een goede balans tussen economische kansen, natuurbescherming en recreatief gebruik.

- **Stad, dorpen, natuur en plassen beter verbinden.**

De kracht van de nieuwe gemeente zit in de combinatie van stad, dorpen, natuur en water. D66 wil sterke recreatieve verbindingen tussen woongebieden, natuurgebieden, recreatievoorzieningen en de Loosdrechtse Plassen. Daarom zetten we in op aantrekkelijke recreatieve routes en willen we een recreatieve fietsverbinding tussen Hilversum en Loosdrecht en andere kernen realiseren. Ook kijken we naar meer

strandjes voor bewoners en betere bereikbaarheid van bestaande strandjes, zoals De Zuwe aan de N201. Zo raken natuur, inwoners, recreatie en de dorpskernen beter met elkaar verbonden.

5.4 Samen werken aan een sterke lokale economie

Een sterke lokale economie draait op samenwerking tussen ondernemers, werknemers, onderwijsinstellingen en overheid. De fusie biedt kansen om stad, dorpen, plassen, bedrijventerreinen en recreatiegebieden beter met elkaar te verbinden. D66 wil een gemeente waarin ondernemers elkaar weten te vinden met voldoende werklocaties die klaar zijn voor de toekomst.

Daarom gaan we voor:

- **Sterke kernen en winkelgebieden**
D66 ondersteunt lokaal ondernemerschap en de samenwerking tussen vastgoedeigenaren en ondernemers in onze wijken en dorpen. Samen kunnen zij betere keuzes maken voor levendige en bruisende winkelgebieden, waarbij leegstand actief aangepakt wordt.
- **Ondernemers vroeg betrekken.**
Ondernemers en ondernemersnetwerken betrekken we actief bij herinrichting en renovatie van de openbare ruimte. Dat zorgt voor betere plannen, meer draagvlak en minder onverwachte problemen.
- **Toekomstbestendige werklocaties.**
We investeren in aantrekkelijke, veilige, duurzame en goed bereikbare bedrijventerreinen. Daarbij zetten we in op vergroening, energiebesparing, lokale energieopwekking en een veilige infrastructuur.
- **Goede voorzieningen als vestigingsfactor.**
Zorgvoorzieningen, bibliotheken, winkelgebieden en een aantrekkelijke openbare ruimte maken onze gemeente aantrekkelijk voor inwoners, bezoekers en bedrijven.

5.5 Werk voor iedereen

Werk biedt meer dan inkomen alleen. Het zorgt voor ontwikkeling, sociale contacten en de mogelijkheid om mee te doen in de samenleving. D66 wil een arbeidsmarkt waarin iedereen de kans krijgt talenten te ontwikkelen, ongeacht achtergrond, opleiding of beperking. Leren houdt niet op bij het diploma: wie zich wil om- of bijscholen moet daarvoor de ruimte krijgen, op elke leeftijd. Daarom zetten we in op gelijke kansen, een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en kansen voor iedereen die wil werken.

Daarom gaan we voor:

- **Iedereen moet mee kunnen doen.**

D66 ondersteunt mensen die extra hulp nodig hebben bij het vinden van werk. Daarbij hebben we oog voor mensen met een arbeidsbeperking, statushouders en andere groepen die nog te vaak langs de kant staan. Ook vrijwilligerswerk telt mee: het is waardevol op zichzelf, en voor veel mensen een opstap naar betaald werk. We ondersteunen samenwerking tussen werkgevers, onderwijsinstellingen, sociale ondernemingen en maatschappelijke organisaties die mensen helpen richting werk, opleiding of re-integratie, bijvoorbeeld via het Regionaal Werkcentrum Gooi en Vechtstreek.

- **Werk als motor voor integratie.**

Werk helpt mensen om hun plek te vinden in de samenleving. Daarom stimuleren we integratie via de werkvloer en ondersteunen we werkgevers die hierin hun verantwoordelijkheid nemen.

- **Voldoende stageplaatsen in de regio.**

Stages zijn een belangrijke stap naar werk. Daarom stimuleren we voldoende stageplaatsen voor mbo-, hbo- en wo-studenten, door als gemeente zelf het goede voorbeeld te geven en onze partners hierop aan te spreken.

- **Waardering voor praktisch opgeleiden.**

Vakmensen zijn onmisbaar voor onze samenleving. D66 zet zich in voor een sterke positie van praktisch opgeleiden en een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

- **Geen discriminatie op de arbeidsmarkt.**

Iedereen verdient een eerlijke kans op een stage- of werkplek. Daarom ondersteunen we een meldpunt voor discriminatie op werk- en stageplekken.

Hoofdstuk 6

Een sterke gemeente, transparant en dichtbij

Een sterke gemeente, transparant en dichtbij

Een goede overheid is betrouwbaar, toegankelijk en duidelijk. D66 wil een gemeente die luistert, eerlijk communiceert en inwoners serieus neemt. Besluiten worden niet over, maar mét inwoners genomen. Zo herstellen we het vertrouwen tussen inwoners en overheid.

6.1 Inwoners hebben invloed

D66 staat voor een democratie waarin iedereen mee kan doen. Inwoners weten zelf vaak het best wat er speelt in hun buurt en hoe beslissingen van de gemeente in de praktijk uitpakken. Daar moet de gemeente goed mee omgaan.

Een belangrijke voorwaarde voor het betrekken van inwoners is duidelijkheid vooraf: stel concrete vragen die recht doen aan wat haalbaar en wenselijk is, en zorg altijd voor een duidelijke terugkoppeling. Ook zetten we in op een eerlijke en transparante overheid, met oog voor de privacy van inwoners. We staan voor een bestuursstijl waarin inwoners niet alleen gehoord worden, maar ook echt invloed hebben.

Daarom gaan we voor:

- **Pilots voor het betrekken van wijken en dorpen.**
Er zijn verschillende manieren om wijken en dorpen te betrekken bij beleidsvorming en besluitvorming. We gebruiken de komende jaren om te leren van andere gemeenten en zelf pilots uit te voeren, om zo te bepalen wat het beste past bij het nieuwe Hilversum.
- **Minder gehoorde groepen actief opzoeken.**
D66 wil dat gemeente en politiek laagdrempelige bijeenkomsten organiseren, bijvoorbeeld in buurthuizen, om inwoners te bereiken die normaal niet inspreken bij de gemeenteraad. Ook laaggeletterden en mensen met beperkte digitale vaardigheden mogen we niet vergeten. Democratie werkt beter als iedereen gehoord wordt.
- **Democratieonderwijs versterken.**
Besluiten die invloed hebben op jongeren, nemen we niet over hen maar met hen. Daarom betrekken we bij beleid dat jongeren raakt waar mogelijk de kindergemeenteraad. Ook onderzoeken we de wenselijkheid van een jongerenraad. Zo zorgen we dat de stem van jongeren structureel wordt meegenomen.
- **Regelmatig gesprek met de wijk.**
We zetten in op regelmatig overleg op een centrale plek in elke wijk en elk dorp, waar inwoners in gesprek kunnen met vertegenwoordigers van de gemeente(raad) over wat er speelt en wat er staat te gebeuren.

6.2 Een overheid die begrijpelijk is

De gemeente is er voor haar inwoners: benaderbaar, duidelijk en menselijk. D66 wil dat ambtenaren en bestuurders zichtbaar en aanspreekbaar zijn, en dat ze actief contact onderhouden met bewoners. Wie hulp nodig heeft, moet die bij één loket kunnen vinden. Dat vraagt om duidelijke taal, fysieke loketten in de buurt en een houding waarin fouten worden erkend en opgelost. Alleen zo bouwen we aan vertrouwen tussen inwoners en overheid.

Daarom gaan we voor:

- **Duidelijke communicatie.**
We blijven inzetten op begrijpelijke en toegankelijke communicatie vanuit de gemeente. We maken een terugbelverzoek mogelijk en geven inwoners de gelegenheid onduidelijke brieven terug te sturen naar de gemeente.
- **Recht op vergissen.**
We willen een oplossingsgerichte houding richting inwoners en ondernemers. Wie een onschuldige fout maakt in het contact met de gemeente, krijgt de kans die recht te zetten, in plaats van meteen een sanctie of boete te ontvangen.
- **Betrouwbare gemeente.**
De gemeente moet snel reageren op aanvragen of klachten, en in elk geval binnen de wettelijke termijnen. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar is in het verleden niet altijd gebeurd. De mogelijkheid om beslistermijnen te verlengen wordt zo min mogelijk gebruikt, en alleen met een deugdelijke onderbouwing. Ook facturen betalen we binnen de vervaltermijn.

6.3 Een sterke democratie en goed bestuur

Een sterke democratie begint bij betrouwbaar en transparant bestuur. Duidelijke informatie en regels, in begrijpelijke taal, zijn daarvoor van groot belang. Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat besluiten integer worden genomen en dat er controle is op macht. Daarom is het essentieel dat instituties zoals de gemeenteraad en de rekenkamer stevig in hun schoenen staan, met voldoende middelen en onafhankelijkheid. Daarnaast moet de gemeente doen wat ze belooft, feedback van inwoners serieus behandelen, en het beleid dat ze aan inwoners voorschrijft ook zelf naleven.

Daarom gaan we voor:

- **Meer aandacht voor evaluatie en uitvoerbaarheid.**
Inwoners merken in de praktijk wat de effecten zijn van onze beslissingen. Meestal gaat dat goed, maar soms is het belangrijk tijdig bij te sturen. D66 wil dat bij besluiten de impact op de samenleving en de uitvoering beter wordt meegewogen, en wil vaste evaluatiemomenten om beleid waar nodig aan te passen.

- **Toekomstbestendige dienstverlening.**
Regels en processen werken prima voor de meeste inwoners, maar er zijn altijd uitzonderingen. Te strikt vasthouden aan regels leidt dan tot vervelende of onwenselijke situaties. We staan daarom voor persoonlijk contact met de overheid, in begrijpelijke taal, met eenvoudigere procedures en waar nodig dienstverlening op maat.
- **Minder regels en bureaucratie.**
D66 wil een programma om te komen tot minder regels, minder regeldruk en kortere procedures. De fusie is een kans om goed te kijken naar bestaande regels en procedures, en naar hoe we die kunnen verbeteren en verkorten. Voor overbodige en conflicterende regels maken we een digitaal meldpunt: een Kafkaloket.
- **Een regionale ombudsman.**
Bij conflicten tussen inwoners en de gemeente kunnen mensen nu alleen juridische stappen zetten of contact opnemen met de Nationale ombudsman. Voor veel mensen is dat een te hoge drempel. We pleiten daarom voor een onafhankelijke regionale ombudsman voor Gooi en Vechtstreek, bevoegd om klachten over de lokale overheid te onderzoeken en te beoordelen. Die kan aan het oordeel ook aanbevelingen koppelen om herhaling te voorkomen.
- **Voldoende ondersteuning voor gemeenteraad en rekenkamer.**
We kijken in deze periode of de bestaande ondersteuning voldoet, of dat uitbreiding nodig is om de kwaliteit van besluitvorming in de nieuwe gemeente te garanderen.
- **Een sterke en democratische regio.**
De regio Gooi en Vechtstreek is van groot belang voor onze gemeente. Samen sta je immers sterker — maar dan moet de lokale democratie wel beter geborgd worden. D66 wil de besluitvorming in de regio verbeteren met een volwaardige regionale raadsadviescommissie, betere gezamenlijke besluitvorming en goede ondersteuning.
- **Hilversum als daadkrachtige centrumgemeente.**
Hilversum is de centrumgemeente van Gooi en Vechtstreek. D66 wil die positie beter benutten door waar nodig het initiatief te nemen op regionale vraagstukken zoals mobiliteit, bescherming en opvang, wonen, economie en zorg. Zo kunnen we effectiever werken, kosten besparen en de regio als geheel versterken.
- **Samen sterker in het raadhuis.**
De tijd van de gemeenteraad is kostbaar. Daarom willen we slimmer vergaderen: scherp, inhoudelijk en toegankelijk, zonder onnodige herhaling. D66 wil werken aan een positieve politieke vergadercultuur én -structuur de komende periode.

6.4 Technologie in dienst van mensen

Technologie biedt grote kansen om de dienstverlening van de gemeente te verbeteren en maatschappelijke opgaven slimmer aan te pakken. Tegelijkertijd moeten inwoners erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens veilig zijn en dat technologie eerlijk en zorgvuldig wordt ingezet. D66 wil dat digitale innovatie altijd in dienst staat van mensen, en nooit andersom. Daarom combineren we technologische vooruitgang met transparantie, toegankelijkheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Daarom gaan we voor:

- **Privacy, transparantie en zorgvuldigheid.**
Technologie staat in dienst van de mens. De gemeente moet rechtvaardig handelen en de gegevens van inwoners beschermen. Ze is daarbij open over het gebruik van algoritmes en AI, door haarzelf en door haar partners.
- **Digitale dienstverlening die werkt.**
Inwoners moeten gemeentelijke zaken eenvoudig digitaal kunnen regelen. Tegelijkertijd blijft persoonlijk contact beschikbaar voor wie dat nodig heeft.
- **Technologie toegankelijk voor iedereen.**
Niet iedereen is digitaal vaardig. D66 wil voorkomen dat inwoners worden uitgesloten doordat dienstverlening steeds verder digitaliseert. Daarom blijft er hulp beschikbaar voor inwoners die moeite hebben met digitale systemen. Toegankelijkheid en gebruiksgemak krijgen extra aandacht bij het verbeteren en vernieuwen van de gemeentelijke dienstverlening.
- **Slimmer werken met data en innovatie.**
Nieuwe technologie kan helpen om maatschappelijke problemen beter aan te pakken. D66 wil dat de gemeente innovatie benut om dienstverlening, duurzaamheid, mobiliteit en openbare ruimte te verbeteren.
- **Sterke digitale veiligheid.**
De gemeente beheert veel gevoelige informatie. Daarom investeren we blijvend in informatiebeveiliging en bescherming tegen cybercriminaliteit.
- **Digitale soevereiniteit.**
Veiligheid komt ook voort uit eigen invloed en regie op de data en systemen die de gemeente gebruikt. D66 wil dat de gemeente een visie ontwikkelt op digitale soevereiniteit en actief kijkt naar oplossingen zoals een soevereine cloud.

6.5 Een sterke gemeentelijke organisatie

Onze gemeente heeft een sterke ambtelijke organisatie nodig voor goede dienstverlening aan inwoners, en om de verbeteringen die we willen doorvoeren daadwerkelijk te realiseren. De ambtelijke organisaties van Hilversum en Wijdemeren zijn per 1 januari 2026 samengevoegd tot één, een jaar voordat de gemeenten formeel fuseren. Dat is een ingrijpend proces, met volop kansen maar ook met de nodige aandachtspunten, en het zal de komende jaren nog effect hebben op de organisatie.

Daarom gaan we voor:

- **Goed werkgeverschap.**

D66 wil inzetten op goed werkgeverschap, om medewerkers duurzaam aan de organisatie te binden en het ziekteverzuim te beperken.

- **Ruimte voor vakmanschap.**

In veel situaties is de geest van de regels belangrijker dan de letter. D66 wil de gemeentelijke organisatie het vertrouwen geven om daar flexibel mee om te gaan, en kijkt waar meer beleidsvrijheid de effectiviteit van het beleid kan verbeteren.

Hoofdstuk 7

Onze financiële koers: eerlijk, degelijk en ambitieus

Onze financiële koers: eerlijk, degelijk en ambitieus

Gemeenschapsgeld geven we uit om gemeenschappelijke voorzieningen te realiseren: doelmatig en binnen onze mogelijkheden. D66 wil dat de nieuwe gemeente Hilversum financieel gezond start en dat ook blijft.

Daarom hebben wij drie speerpunten:

- eerlijke lokale lasten;
- degelijke spelregels voor onze uitgaven;
- ambitieuze en houdbare investeringen voor de toekomst.

Die drie vormen samen onze financiële koers voor de eerste bestuursperiode, waarin we zorgvuldig toewerken naar één samenhangend geheel. Zo start en blijft de nieuwe gemeente financieel gezond, met een houdbare schuldpositie en voldoende weerstandsvermogen.

7.1 Eerlijke lokale lasten

Bij een gemeentelijke herindeling groeien twee verschillende belastingstelsels naar elkaar toe. Voor inwoners van Wijdmeren daalt de onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen daarbij fors, terwijl het tarief in Hilversum licht stijgt. Zo ontstaat een nieuw evenwicht, dat als het aan D66 ligt voor de hele gemeente onder het landelijk gemiddelde blijft. D66 wil dat deze overgang zorgvuldig, voorspelbaar en rechtvaardig verloopt, zodat inwoners weten waar ze aan toe zijn.

Daarom gaan we voor:

- **Transparante ontwikkeling van lokale lasten.**
Inwoners en ondernemers dragen via de lokale lasten bij aan de ontwikkeling van onze gemeente. We zijn terughoudend met het laten stijgen van die lasten wanneer daar onvoldoende tegenover staat. Veranderingen in de lokale lasten zijn transparant, uitlegbaar en eerlijk.
- **OZB-tarief onder het landelijk gemiddelde.**
We sturen voortaan op de ontwikkeling van het OZB-tarief, in plaats van op de optelsom van alle lokale lasten samen (belasting op afval, riool en panden). Op die manier kunnen we slimmer investeren in de ontwikkeling van onze gemeente.
- **Een eerlijke rioolheffing.**
We willen een rioolheffing volgens het principe 'de vervuiler betaalt'. De heffing houdt daarbij rekening met de grootte van de aansluiting. Zo betalen kleine huishoudens niet langer hetzelfde als grootverbruikers.

7.2 Degelijke spelregels voor onze uitgaven

D66 wil dat de uitgaven van de gemeente beter worden beheerst. We beschrijven helder wat we willen bereiken en welke resultaten we verwachten. Is er extra geld nodig, dan kijken we eerst naar de bestaande uitgaven voordat we nieuw geld zoeken. Dat geldt ook voor onze eigen voorstellen in dit verkiezingsprogramma: die kosten geld, maar we vinden het niet verantwoord om daarvoor automatisch extra belasting te heffen. We denken daarom ook aan bezuinigingsopties.

Daarom gaan we voor:

- **Slimmer en efficiënter werken.**

Nieuwe taken voeren we zoveel mogelijk uit met bestaand personeel en slimmere processen. Na de fusie verwachten we dat medewerkers efficiënter kunnen werken en zich verder kunnen specialiseren. Dat levert niet alleen financieel iets op, maar zeker ook kwalitatief.

- **Sturen op maatschappelijke effecten.**

Subsidies, regelingen en voorzieningen toetsen we doorlopend op effectiviteit, doelmatigheid en samenhang met onze doelen. Kleine, versnipperde subsidiepotjes met beperkt effect saneren we, en waar mogelijk bundelen we ze tot grotere, impactvolle regelingen met duidelijke doelen en verantwoording. Als het passend is koppelen we onze uitgaven ook direct aan het behalen van maatschappelijk effect. Door te betalen voor wat werkt zorgen we voor de meest effectieve inzet van onze middelen en directe sturing op onze doelen.

- **Kosten voor de baten uit.**

In het sociaal domein blijven ondersteuning, bestaanszekerheid en preventie belangrijk. Ook bij verduurzaming levert een investering van nu straks geld op. Waar mogelijk investeren we daarom vooraf, ook als dat op korte termijn geld kost. Zo boeken we op langere termijn een besparing in en verbeteren we tegelijk de kwaliteit.

7.3 Ambitieuze en houdbare investeringen voor de toekomst

De oplopende schuldontwikkeling van het huidige Hilversum laat zien dat we niet alles tegelijk kunnen uitvoeren. D66 wil daarom prioriteren, faseren en waar nodig keuzes maken, met als doel een financieel gezonde gemeente.

We willen dit het liefst raadsbreed vastleggen in een prioriteitenlijst:

- moderne schoolgebouwen;
- ruimtelijke ontwikkeling met betaalbare woningen;
- onderhoud van bestaande voorzieningen die de leefbaarheid in onze dorpen en wijken op peil houden.

Investerings die hier buiten vallen, toetsen we op wat maatschappelijk urgent is, wat ruimtelijk samenhangt en wat financieel haalbaar is. Ze krijgen minder prioriteit dan de lijst hierboven, of moeten een andere dekking vinden. Bij die zoektocht naar andere dekking kijken we verder dan alleen subsidies van andere overheden. Voor investeringen met een helder maatschappelijk én financieel rendement — verduurzaming, toegankelijkheid, preventie — verkennen we cofinanciering met fondsen, maatschappelijke investeerders en herfinancieringsfondsen, waarbij opbrengsten of besparingen terugvloeien naar de gemeente. Dat doen we transparant, met heldere afspraken over risico, rendement en zeggenschap. D66 wil voorkomen dat financiële tegenvallers stilzwijgend worden doorgeschoven naar de algemene middelen of naar toekomstige generaties.

Daarom gaan we voor:

- **Moderne schoolgebouwen.**
Met circa € 200 miljoen is onderwijshuisvesting een van de grootste investeringen in de nieuwe gemeente. Waar mogelijk combineren we functies, bijvoorbeeld met wonen, om de kosten te drukken. We kiezen voor nieuwbouw boven het behoud van monumentale schoolgebouwen wanneer dat financieel gunstiger is en een hogere kwaliteit voor het onderwijs oplevert.
- **Snel meer woningen.**
We maken gebiedsontwikkelingen haalbaar door extra woningen toe te voegen of het type woningen aan te passen. Ook zetten we het mobiliteitsfonds in voor investeringen zoals een parkeergarage. Elke ontwikkeling heeft naast een maatschappelijke doelstelling ook heldere financiële kaders. Aanpassingen aan plannen worden in eerste instantie binnen die kaders opgevangen.

- **Basis op orde.**

Uitgesteld onderhoud leidt tot hogere kosten en minder betrouwbare voorzieningen; het mag daarom geen sluitpost van de begroting worden. Wijdmeren werkt al langer met meerjarenonderhoudsplannen en daar leren we van. Beheer en onderhoud van onze bestaande eigendommen (wegen, groen, gebouwen, sportvoorzieningen, riolering en openbare ruimte) bundelen we tot één meerjarenonderhoudsplan voor de hele nieuwe gemeente.

- **Duidelijke kaders.**

Elke investering toetsen we op dezelfde manier: de jaarlijkse lasten die eruit volgen (rente, afschrijving, beheer, onderhoud, energie, personeel en uitvoering) brengen we vooraf in beeld, risico's maken we tijdig zichtbaar, en er ligt altijd een sobere en doelmatige variant op tafel.

Zo blijft de begroting solide en voorspelbaar, mét investeringen die onze gemeente versterken.

Colofon

Dit verkiezingsprogramma is tot stand gekomen dankzij een werkgroep van actieve leden van D66 Hilversum, onder verantwoordelijkheid van het bestuur van D66 Hilversum. Voor het meedenken, meeschrijven, meelezen en redigeren van dit programma dankt het bestuur alle betrokken leden, en in het bijzonder Mariska van Zanten, Ruben Brands, Arjen Kool en Robbert Jan Proos.

Bij de voorbereiding van dit verkiezingsprogramma hebben we geanonimiseerd gebruikgemaakt van AI-toepassingen voor redactionele suggesties.

Dit verkiezingsprogramma is voorgelegd aan de leden van D66 Hilversum tijdens de Algemene Afdelingsvergadering van 18 september 2026 en is door stemming geamendeerd en aangenomen.

Daar waar we schrijven over Hilversum, bedoelen we Ankeveen, Breukeleveen, 's-Graveland, Kortenhoef, Loosdrecht (Nieuw en Oud), Nederhorst den Berg en alle wijken van Hilversum.